

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Součkové a soudců JUDr. Milana Kamlacha a JUDr. Jaroslava Vlašína v právní věci žalobkyně: **I. J.**, zastoupené JUDr. Irenou Slavíkovou, advokátkou se sídlem Praha 1, Hybernská 9, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra**, Praha 7, Nad Štolou 3, vedené u Krajského soudu v Praze pod sp.zn. 48 Az 179/2004, o přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 6. 2004 č.j. OAM-6450/VL-19-P10-2003, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 15. 12. 2004 č. j. 48 Az 179/2004 – 43,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Ustanovené zástupkyni žalobkyně advokátce JUDr. Ireně Slavíkové **s e p ř i z n á v á** odměna za zastupování ve výši 2558,50 Kč. Tato částka jí bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 1 měsíce od právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

Krajský soud v Praze rozsudkem ze dne 15. 12. 2004 č. j. 48 Az 179/2004 – 43 zamítl žalobu podanou žalobkyní (dále i „stěžovatelka“) proti rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 6. 2004 č.j. OAM-6450/VL-19-P10-2003, kterým nebyl žalobkyni udělen azyl podle ustanovení § 12, § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii ČR, ve znění platném v době rozhodování ve věci (dále jen „zákon o azylu“), a zároveň bylo rozhodnuto, že se na ni nevztahuje překážka vycestování dle ustanovení § 91 téhož zákona.

V odůvodnění rozsudku krajský soud shrnul skutková a právní zjištění ve věci a mimo jiné uvedl, že žalobkyně uváděné důvody nelze podřadit pod žádnou ze skutečností, které jsou v ustanovení § 12 zákona o azylu uvedeny jako skutečnosti odůvodňující udělení azylu. Krajský soud rovněž dovodil, že osobní poměry žalobkyně a situace v oblasti dodržování lidských práv v zemi jejího původu byly dostatečně zjištěny a žalobkyně neuvedla žádné důvody hodné zvláštního zřetele pro udělení azylu z humanitárních důvodů dle ustanovení § 14 zákona o azylu. Dále krajský soud konstatoval, že pokud žalobkyně v žalobě poukazovala na neúplně zjištěný stav věci, činila tak pouze v obecné poloze, neuvedla žádné konkrétní důkazy, které by měly být podle jejího názoru provedeny k úplnému zjištění stavu věci. Dle názoru krajského soudu byl před vydáním napadeného rozhodnutí skutečný stav věci žalovaným správním orgánem zjištěn dostatečně, když žalovaný vycházel při svém rozhodování ze zprávy o situaci v zemi původu žalobkyně, vypořádal se s obsahem této zprávy a proti jejímu obsahu žalobkyně nevznesla žádné konkrétní námitky, z odůvodnění napadeného rozhodnutí je zřejmé, že žalovaný se vypořádal se všemi tvrzeními, které žalobkyně uvedla v průběhu správního řízení. Krajský soud zamítl žalobu jako nedůvodnou dle ustanovení § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“).

Proti citovanému rozsudku Krajského soudu v Praze podala žalobkyně včas kasační stížnost z důvodů uvedených v ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) a d) s. ř. s. Stěžovatelka namítá, že při projednávání její žádosti o udělení azylu došlo k pochybení žalovaného správního orgánu, neboť nezjistil přesně a úplně skutkový stav věci, čímž porušil ustanovení § 3 odst. 4, § 32 odst. 1 a § 46 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení, ve znění platném v době rozhodování ve věci (dále jen „správní řád“), důkazy, které si opatřil pro rozhodnutí, nebyly úplné, čímž došlo k porušení ustanovení § 32 odst. 1 a § 34 odst. 1 správního řádu, a že rozhodnutí žalovaného nevychází ze zjištěných podkladů. Dále stěžovatelka tvrdí, že krajský soud posoudil její případ v rozporu se zákonem o azylu, neboť v zemi původu měla potíže pro svoji politickou činnost, při volbách v roce 2002 byla členkou volební komise, kdy byla svědkem falšování volebních výsledků, komisi na to upozornila, následně jí bylo vyhrožováno, z důvodu bezpečnosti odcestovala z vlasti. Stěžovatelka se odvolává na články 43 a 53 Příručky k postupům a kritériím pro určování právního postavení uprchlíků vydané Vysokým komisařem v lednu roku 1992 v Ženevě. Stěžovatelka navrhuje napadený rozsudek krajského soudu zrušit a věc mu vrátit k dalšímu řízení, zároveň navrhuje přiznat kasační stížnosti odkladný účinek.

Žalovaný ve svém vyjádření popírá oprávněnost kasační stížnosti, neboť se domnívá, že jak jeho rozhodnutí, tak i rozsudek krajského soudu, byly vydány v souladu s právními předpisy, a odkazuje na správní spis ve věci, zejména na vlastní podání a výpovědi stěžovatelky a na své rozhodnutí. Žalovaný konstatuje, že stěžovatelka pobývá v České republice od dubna roku 2002 a o azyl požádala dne 10. 12. 2003, když zde od května 2002 pobývala nelegálně, a že důvody stěžovatelky nelze podřadit pod zákonné důvody pro udělení azylu dle zákona o azylu. Žalovaný navrhuje, aby kasační stížnost byla zamítnuta a nebyl jí přiznán odkladný účinek.

Z předloženého správního spisu vyplynulo, že stěžovatelka podala žádost o udělení azylu dne 10. 12. 2003, přičemž uvedla, že Ukrajinu opustila začátkem dubna 2002 ze strachu o svůj život a problémy s neznámými lidmi. Stěžovatelka popsala, jak se v březnu roku 2002 konaly volby do obecního zastupitelstva, ona byla jmenována do volební komise a stala se svědkem vhození falešných hlasovacích lístků do volební schránky, přičemž upozornila na tuto skutečnost ostatní členy volební komise. Když odcházela z volební místnosti, neznámí lidé ji posadili do auta a sdělili jí, že musí odcestovat, také jí vyhrožovali, že pokud nezmizí

sama, přičiní se o to oni, stěžovatelka ve strachu sbalila své věci a odjela. O azyl požádala také proto, aby si legalizovala pobyt, není a nikdy nebyla členkou žádné politické strany ani jiné organizace. Dne 17. 1. 2004 v pohovoru k žádosti o udělení azylu stěžovatelka blíže popsala situaci, ve které se ocitla ve vlasti v březnu roku 2002, když byla členkou volební komise ve městě, kde bydlela. Stěžovatelka dále uvedla, že ve vlasti se s žádostí o pomoc nikam neobrátila, na území České republiky vstoupila v dubnu roku 2002 na základě turistického víza s platností asi na dva týdny, od poloviny května 2002 zde pobývala nelegálně, o azyl nepožádala, protože nevěděla, kde má žádat, nerozuměla dobře česky, neměla pas. Stěžovatelka připustila, že ve vlasti neměla problémy se státními orgány, v případě návratu do vlasti se obávala neznámých osob, které jí vyhrožovaly.

Součástí správního spisu jsou také Zpráva Ministerstva zahraničí Spojených států o dodržování lidských práv na Ukrajině za rok 2002 ze dne 31. 3. 2003 a informace České tiskové kanceláře o situaci na Ukrajině z let 2003 až 2004.

Nejvyšší správní soud přezkoumal v rozsahu a v mezích kasační stížnosti napadený rozsudek Krajského soudu v Praze a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Před samotným posouzením věci považuje Nejvyšší správní soud za vhodné předeslat, že v řízení o kasační stížnosti není jeho úkolem znovu komplexně posuzovat otázku, zda stěžovateli měl či neměl být žalovaným azyl přiznán, nýbrž má posoudit, zda předchozí řízení trpělo vadami spadajícími pod vymezení v § 103 odst. 1 s.ř.s. tvrzenými v kasační stížnosti, popřípadě některými dalšími vadami, k jejichž přezkumu je Nejvyšší správní soud povolán v řízení zahájeném platně podanou kasační stížností.

Podanou kasační stížností stěžovatelka uplatnila důvod uvedený v ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s., tedy tvrdí vadu řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu měl zrušit. Stěžovatelka obecně namítá, že žalovaný ve správním řízení o udělení azylu nezjistil přesně a úplně skutkový stav věci, že důkazy, které si opatřil pro rozhodnutí, nebyly úplné, a že rozhodnutí žalovaného nevychází ze zjištěných podkladů.

Podle ustanovení § 32 odst. 2 správního řádu rozsah a způsob zjišťování podkladů pro rozhodnutí určuje správní orgán a podle ustanovení § 34 odst. 5 správního řádu správní orgán hodnotí důkazy podle své úvahy, a to každý jednotlivě a všechny důkazy v jejich vzájemné souvislosti. V projednávané věci bylo tedy na úvaze žalovaného správního orgánu, kolik a jaké důkazy si během správního řízení o udělení azylu za účelem zjištění skutečného stavu věci shromáždí a jakým způsobem se s nimi v rámci svého rozhodování vypořádá. Nejvyšší správní soud má za to, že v rámci daného řízení provedl žalovaný řádné dokazování (dle ustanovení § 34 správního řádu), když si opatřil dostatek podkladů pro rozhodnutí, přičemž vycházel zejména z tvrzení stěžovatelky uváděných v žádosti o udělení azylu, v pohovoru k žádosti a z informací o Ukrajině Ministerstva zahraničí Spojených států a České tiskové kanceláře. Na základě opatřených podkladů zjistil v souladu s ustanoveními § 3 odst. 4 a § 32 odst. 1 správního řádu přesně a úplně skutkový stav věci, který rozebral v kontextu platné právní úpravy a dospěl k závěrům uvedeným v rozhodnutí. Rozhodnutí žalovaného vychází ze spolehlivě zjištěného stavu věci (ustanovení § 46 správního řádu) a odůvodnění rozhodnutí obsahuje uvedení skutečností, které byly podkladem rozhodnutí, úvahy, kterými byl žalovaný veden při hodnocení jednotlivých důkazů a při použití právních

předpisů, na základě kterých rozhodoval, žalovaný podrobně popsal průběh řízení o udělení azylu, právní a skutková zjištění ve věci, a konečná stanoviska. Nejvyšší správní soud neshledal v předmětném správním řízení o udělení azylu vady řízení ve smyslu ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s.

Stěžovatelka v kasační stížnosti dále uplatnila důvod dle ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., tedy nepřezkoumatelnost spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, popřípadě jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé. Stěžovatelka má za to, že krajský soud posoudil její případ v rozporu se zákonem o azylu, a znovu popisuje incident z voleb roku 2002. Nejvyšší správní soud však nepovažuje uplatněný důvod kasační stížnosti dle ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s.ř.s. za oprávněný, neboť se domnívá, že napadený rozsudek krajského soudu je srozumitelný a obsahuje dostatek důvodů, ani nebyla zjištěna jiná vada řízení před soudem.

V rámci správního řízení o udělení azylu stěžovatelka uváděla jako stěžejní důvod žádosti o azyl problémy, které měla ve vlasti s neznámými soukromými osobami, které jí vyhrožovaly, když byla členkou volební komise, poté, co odcházela z volební místnosti. Stěžovatelka se ovšem ve vlasti neobrátila nikam o pomoc, se státními orgány potíže neměla, na území České republiky pobývala od dubna roku 2002 (nejdříve na základě turistického víza a později nelegálně) a o azyl požádala až v prosinci roku 2003. Žalovaný správní orgán tak splnění podmínek pro udělení azylu stěžovatelce dle ustanovení § 12, § 13 a § 14 zákona o azylu neshledal. Krajský soud v řízení zahájeném na základě žaloby stěžovatelky, přezkoumal napadené rozhodnutí žalovaného, přičemž se znovu zabýval tvrzeními stěžovatelky učiněnými v žádosti o udělení azylu a pohovoru k žádosti a důvody k udělení azylu dle příslušných ustanovení zákona o azylu rovněž neshledal. Odůvodnění rozsudku krajského soudu bylo učiněno podrobně a vyčerpávajícím způsobem a poskytuje dostatečnou skutkovou a právní oporu výroku rozsudku.

Navíc a nově stěžovatelka v kasační stížnosti uvedla, že ve vlasti měla potíže pro svoji politickou činnost, a nově se dovolávala čl. 43 a čl. 53 Příručky k postupům a kritériím pro určování právního postavení uprchlíků vydané Vysokým komisařem v lednu 1992 v Ženevě. Nejvyšší správní soud podle § 109 odst. 4 s. ř. s. nepřihlíží ke skutečnostem, které stěžovatel uplatnil poté, kdy bylo vydáno napadené rozhodnutí. Proto k výše uvedeným skutečnostem, o nichž se stěžovatelka nezmínila ve správním řízení o udělení azylu u žalovaného ani v řízení o žalobě u Krajského soudu v Praze, a které uplatnila teprve po vydání napadeného rozsudku v kasační stížnosti, nelze přihlížet.

Na závěr Nejvyšší správní soud upozorňuje, že právní institut azylu nelze směšovat s instituty sloužícími k legalizaci pobytu cizinců na území České republiky, které jsou vymezeny například v zákoně č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR, v platném znění.

Vzhledem ke shora uvedenému Nejvyšší správní soud zamítl podanou kasační stížnost jako nedůvodnou dle ustanovení § 110 odst. 1 s. ř. s.

S přihlédnutím k ustanovení § 78b odst. 1 zákona o azylu, podle něhož se cizinci, který předloží doklad o podání kasační stížnosti proti rozhodnutí soudu o žalobě proti rozhodnutí ministerstva ve věci azylu a návrhu na přiznání odkladného účinku, udělí na žádost vízum za účelem strpění pobytu, nerozhodoval Nejvyšší správní soud samostatně o žádosti o přiznání odkladného účinku podané kasační stížností.

Jelikož stěžovatel neměl ve věci úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti ze zákona (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.). Žalovaný měl ve věci úspěch, nevznikly mu však náklady řízení o kasační stížnosti přesahující rámec jeho běžné úřední činnosti. Soud mu proto právo na náhradu nákladů řízení nepřiznal (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.).

Krajský soud v Praze žalobkyni k její žádosti ustanovil zástupcem advokáta pro řízení o kasační stížnosti, náklady řízení v tomto případě hradí stát. Ustanovená advokátka požádala, aby jí byla přiznána odměna za tři úkony právní služby (převzetí a příprava zastoupení, studium spisu a písemné podání soudu), požaduje tak 3000 Kč a náhradu hotových výdajů v částce 225 Kč. V daném případě není sporu o tom, že advokátka (resp. její substitut) studovala spis, ani o tom, že podala doplnění kasační stížnosti. Žádným způsobem však nebylo advokátkou doloženo, a to ani na výzvu Nejvyššího správního soudu, že proběhla první porada s klientkou, která je v rámci právního úkonu převzetí a příprava zastoupení předpokládána ustanovením § 11 odst. 1 písm. b) vyhlášky č. 177/1996 Sb. Jelikož má Nejvyšší správní soud oprávněné pochybnosti, zda tato porada vůbec proběhla, je třeba za převzetí a přípravu zastoupení považovat právě až studium spisu, které v tomto případě nahrazuje první poradu s klientkou. Náklady daného řízení o kasační stížnosti tedy spočívají v odměně za dva úkony právní služby v částce 2000 Kč [§ 7, § 9 odst. 3 písm. f) a § 11 odst. 1 písm. b) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb.] a v náhradě hotových výdajů v částce 150 Kč (§ 13 odst. 3 téže vyhlášky), celkem 2150 Kč. Protože ustanovená advokátka je plátcem daně z přidané hodnoty (dále jen „daň“), zvyšuje se tento nárok vůči státu o částku odpovídající dani, kterou je tato osoba povinna z odměny za zastupování a z náhrad hotových výdajů odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty (§ 35 odst. 7 s. ř. s.). Částka daně, vypočtená dle § 37 písm. a) a § 47 odst. 3 zákona č. 235/2004 Sb., činí 408,50 Kč. Ustanovené zástupkyni JUDr. Ireně Slavíkové se tedy přiznává náhrada nákladů v celkové výši 2558,50 Kč, tato částka jí bude zaplacená z účtu Nejvyššího správního soudu do 1 měsíce od právní moci rozsudku.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 12. dubna 2006

JUDr. Marie Součková
předsedkyně senátu

